

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

11.09.2026

с. Старое Дрожжаное

КАРАР

№ 425

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Ике тапкыр Социалистик Хезмәт Герое Дементьев Петр Васильевич исемендәге Үби урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе уставын яңа редакциядә раслау турында

2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәнен гомуми принциплары турында» Федераль законына, 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законына, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уставына, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының 2026 елның 25 августындагы 396 номерлы «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының муниципаль мәгариф оешмаларын булдыру, үзгәртеп оештыру һәм бетерү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау турында»гы карарына таянып, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Ике тапкыр Социалистик Хезмәт Герое Дементьев Петр Васильевич исемендәге Үби урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе уставына үзгәрешләр кертергә һәм яңа кушымтадагы редакциядә расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Ике тапкыр Социалистик Хезмәт Герое Дементьев Петр Васильевич исемендәге Үби урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе директорына гамәлдәге законнар нигезендә салым органнарында яңа редакциядәге Уставны дәүләт теркәвенә алу өчен документлар тапшырганда мөрәжәгать итүче булып чыгыш ясарга вәкаләт бирергә.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 15 августындагы 422 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Ике тапкыр

Социалистик Хезмэт Герое Дементьев Петр Васильевич исемендәге Үби урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе уставын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карар аңа кул куелган көннән үз көченә керә.

Житәкче

Р.И. Мөхәммәтҗанов

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Башкарма комитетының
2026 елның " 11 " сентябрь
425 номерлы карары белән расланган

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Ике тапкыр
Социалистик Хезмәт Герое Дементьев Петр Васильевич исемендәге Үби урта
гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү
учреждениесе

УСТАВЫ
(яңа редакция)

Үби ав., 2026 ел

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Устав Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Ике тапкыр Социалистик Хезмәт Герое Дементьев Петр Васильевич исемендәге Үби урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе (алга таба - Учреждение) эшчәнлеген жайга сала, ул гражданның белем алуга хокукларын гәмәлгә ашыру, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белемнең һәркем өчен мөмкин булуына һәм түләүсезлегенә гарантияләр бирү максатларында төзелгән.

1.2. Учреждениенең рәсми атамасы:

Учреждениенең тулы рәсми исеме рус телендә: Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Убеевская средняя общеобразовательная школа имени дважды Героя Социалистического Труда Дементьева Петра Васильевича» Дрожжановского муниципального района Республики Татарстан.

Рус телендә кыскартылган исеме: МБОУ «Убеевская СОШ имени Дементьева П.В.».

Татар телендә тулы исеме: Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Ике тапкыр Социалистик Хезмәт Герое П.В. Дементьев исемендәге Үби урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

Татар телендә кыскартылган исеме: МБГББУ «Дементьев П.В. исемендәге Үби урта гомуми белем бирү мәктәбе»

Белем бирү эшчәнлегенә: 422464, Татарстан Республикасы, Чүпрәле районы, Үби ав., Кызыл мәйдан ур., 48 й..

1.4. Учреждение коммерцияле булмаган оешма булып тора.

1.5. Учреждениенең оештыру-хокукий формасы: муниципаль учреждение, тибы - бюджет учреждениесе.

Мәгариф оешмасының тибы - гомуми белем бирү оешмасы. Төр - урта гомуми белем бирү мәктәбе.

1.6. Учреждение муниципаль биремне үтәүгә субсидиялар, шулай ук башка чыганаclar бүлеп бирү юлы белән «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә бюджетны исәбеннән финанслана.

1.7. Учреждениенең гәмәлгә куючысы - Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты йөзендә «Чүпрәле муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә (алга таба-гәмәлгә куючы).

1.8. Учреждение мөлкәте милекчесенә вәкаләтләрне үз компетенциясе чикләрендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләр палатасы тарафыннан гәмәлгә ашырыла.

1.9. Учреждение юридик зат булып тора, Россия Федерациясенең законнары нигезендә төзелә һәм теркәлә, аның мөстәкыйль балансы, түгәрәк мөһер, үз исеме белән штамплары, бланклары бар.

1.10. Учреждение эшчәнлегенә төп максаты - башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру.

1.11. Учреждениенен белем дәрәжәсе турында билгеләнгән үрнәктәге документны үз чыгарылыш укучыларына бирү хокукы аның дәүләт аккредитациясе турындагы таныклык белән расланган Дәүләт аккредитациясе вакытыннан барлыкка килә.

1.12. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә белем бирү сыйфаты һәм аның дәүләт белем бирү стандартларына туры килүе, белем бирү процессын оештыруның кулланыла торган формаларының, ысулларының һәм чараларының яшътәге психофизиологик үзенчәлекләргә, укучыларның омтылышларына, сәләтләренә, мәнфәгатьләренә, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау таләпләренә туры килүе өчен җаваплы була.

1.13. Учреждениедә сәяси партияләрнең, иҗтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнең) оештыру структураларын төзү һәм аларның эшчәнлеген рөхсәт ителми.

1.14. Учреждение чит ил мәгариф учреждениеләре һәм оешмалары белән турыдан-туры элемтәләр урнаштырырга, тышкы икътисадый эшчәнлеккә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырырга хокуклы.

1.15. Укучыларга һәм хезмәткәрләргә медицина хезмәте учреждение белән «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ арасында төзелгән ике яклы шартнамә нигезендә тәмин ителә.

1.16. Учреждениедә укучыларны тукландыруны оештыру гамәлгә куючы белән килештереп, җәмәгать туклануы учреждениесенә һәм (яисә) оешмасына йөкләнә. Учреждениедә укучыларны тукландыру, шулай ук ризыкны саклау һәм әзерләү өчен урын булырга тиеш.

1.17. Белем алучыларны Учреждениегә һәм кире бушлай йөртүне оештыру Гамәлгә куючы тарафыннан мәктәп автобуслары маршрутларының расланган паспортлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.18. Учреждениенен филиаллары, бүлекләре һәм башка аерым структураль бүлекчәләре булырга мөмкин, алар Учреждениенен үтенечнамәсе буенча яки аның үз карары белән гамәлдәге законнар нигезендә Гамәлгә куючы тарафыннан оештырыла, үзгәртеп оештырыла, исемнәре үзгәртелә һәм бетерелә.

II. Белем бирү процессын оештыру

2.1. Белем бирү эшчәнлеген Учреждение белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия нигезендә гамәлгә ашыра.

Учреждение белем бирү лицензиясенен кушымтасында күрсәтелгән адреслар буенча белем бирү эшчәнлеген алып бара. Учреждение тарафыннан гамәлгә ашырыла торган башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программаларына карата Федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә дәүләт аккредитациясе үткәрелә.

2.2. Уку учреждениедә көндәзгә формада, укучыларның ихтыяжларын һәм мөмкинлекләрен исәпкә алып башкарыла.

Белем бирү программалары көндәзгә-читтән торып, читтән торып яисә

дистанцион рәвештә үзләштерелергә мөмкин. Белем бирү программалары шулай ук белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешма тарафыннан мөстәкыйль рәвештә дә, аларны гамәлгә ашыруның челтәр рәвешләре аша да гамәлгә ашырыла.

Гаилә белеме һәм үзлегеннән белем алу рәвешендә уку белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясен узду хокукы белән гамәлгә ашырыла.

Белем алуның төрле формаларын һәм уку формаларын берләштерү рөхсәт ителә.

Белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда төрле белем бирү технологияләре, шул исәптән дистанцион белем бирү технологиялары, электрон уку кулланыла.

2.3. Учреждение укучыларның локаль норматив актта билгеләнгән тәртиптә үзләштерелә торган белем бирү программасы чикләрендә индивидуаль уку планы буенча, шул исәптән тизләтелгән уку буенча белем алу хокукын гамәлгә ашыра.

2.4. Учреждение белем бирү процессын өч дәрәжәдәге төп гомуми белем бирү программалары буенча гамәлгә ашыра: башлангыч гомуми белем, төп гомуми белем, урта гомуми белем.

- Башлангыч гомуми белем (үзләштерүнең норматив срогы – 4 ел) укучыны тәрбияләүне һәм аның индивидуаль сәләтләрен, уку эшчәнлегендә уңай мотивация һәм күнекмәләрен үстерүне (уку, язу, хисап, уку эшчәнлегенен төп күнекмәләрен, теоретик фикерләү элементларын, үз-үзенә контрольдә тотуның иң гади күнекмәләрен, үз-үзенә тоту һәм сөйләм културасын, шәхси гигиена һәм сәламәт яшәү рәвеше нигезләрен үзләштерүне) тәмин итә. Башлангыч гомуми белем төп гомуми белем алу өчен нигез булып тора.

– Төп гомуми белем (үзләштерүнең норматив срогы – 5 ел) укучының шәхесен формалаштыруны һәм формалаштыруны тәмин итә (әхлакый ышанулар, эстетик зәвык һәм сәламәт яшәү рәвеше, шәхесара һәм этникара аралашуның югары културасын формалаштыру, фәннәр нигезләренә, Россия Федерациясенең дәүләт теленә, акыл һәм физик хезмәт күнекмәләренә ия булу, социаль үзбилгеләнгән омтылышларны, кызыксынуларны, сәләтне үстерү). Төп гомуми белем урта гомуми белем алу өчен нигез булып тора.

– Урта гомуми белем (үзләштерүнең норматив срогы – 2 ел) гомуми белем бирүгә әзерлекнең соңгы этабы булып тора, укучының шәхесен формалаштыруны һәм формалаштыруны, укучының танып белүенә һәм ижади сәләтләренә кызыксынуны үстерүне, урта гомуми белем эчтәлеген индивидуальләштерү һәм һөнәри юнәлеш бирү нигезендә мөстәкыйль уку эшчәнлегенә күнекмәләрен формалаштыруны, укучыны жәмгыятьтә тормышка, мөстәкыйль тормыш сайлауына, белем алуны давам итүгә әзерләүне тәмин итә. һәм һөнәри эшчәнлек башлауга.

2.5. Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучыларга белем бирү башка укучылар белән берлектә дә, шулай ук белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы

аерым сыйныфларда, төркемнәрдә яисә аерым оешмаларда оештырылырга мөмкин.

Учреждение сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән укучылар, тәрбияләнүчеләр өчен махсус (коррекцион) белем бирү учреждениесе турында типлаштырылган Нигезләмәгә таяна.

Махсус (коррекцион) классның иң чик тулылыгы – 10 кеше.

Учреждениедә сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен гомуми белем бирү жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программалары буенча гамәлгә ашырыла:

- Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен башлангыч гомуми белем укучыларны тәрбияләүгә һәм үстерүгә, уку, язу һәм хисаплау, теоретик фикерләү күнекмәләрен булдыруга, үз-үзенә контрольдә тотуның иң гади күнекмәләренә, үз-үзенә тоту һәм сөйләм культурасына, шәхси гигиена һәм сәламәт яшәү рәвеше нигезләренә ия булуга юнәлдерелгән. Укучыларда белем алуға кызыксыну уяна, уку эшчәнлегә, мөстәкыйльлек күнекмәләре формалаша. Укучыларның гомуми һәм сөйләм үсеше, моторика бозылуларын, интеллектуаль һәм эмоциональ-ихтияр өлкәләрендәге тайпылышларны, үз-үзләрен тотышларын төзәтү буенча эш алып барыла. Сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен башлангыч гомуми белем төп гомуми белем алу өчен база булып тора.

- Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен төп гомуми белем Белем алуучыларны тәрбияләү, шәхес формалаштыру, аларның социаль үзбилгеләнү сәләтен үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән. Укучылар гомуми белем бирү предметлары буенча практик юнәлешле һәм хезмәтнең төрле профильләре буенча психофизик мөмкинлекләренә туры килә торган белемнәр алалар, аларга мөстәкыйль эш күнекмәләре сәңдерәләр.

Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белемнең уку-укыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, белем алуучыларның белем бирү ихтияжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, эчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнәргә мөмкин.

Укучыларның һәм аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) соратуларыннан чыгып, тиешле шартлар булганда, учреждениедә төрле профильләр һәм юнәлешләр буенча укыту кертеләргә мөмкин. Бу чакта Учреждение уку предметларын база яисә профиль дәрәжәләрендә өйрәнүне, шулай ук укучыларны бер яисә берничә предмет буенча өстәмә (тирәнтен) әзерләүне тәмин итә торган гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыра. Мәжбүри предметларга өстәмә рәвештә шәхеснең кызыксынуларын, сәләтләрен һәм мөмкинлекләрен тормышка ашыру максатыннан укучыларның үзләре сайлап алган предметлар кертеләргә мөмкин.

2.6. Учреждение өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы.

Өстәмә белем укучыларның ижади сәләтләрен формалаштыруга һәм үстерүгә, аларның интеллектуаль, әхлакий һәм физик камилләшүгә индивидуаль

ихтыяжларын канэгатылэндерүгә, сәламәт һәм имин яшәү рәвеше культурасын формалаштыруга, сәламәтлекләрен ныгытуга, шулай ук аларның буш вақытын оештыруга юнәлдерелгән. Балаларга өстәмә белем бирү аларның жәмгыятьтә яшәүгә жайлашуын, һөнәри ориентациясен, шулай ук гаять зур сәләтләре булган балаларны ачыклауны һәм аларга ярдәм итүне тәмин итә. Учреждение төрле юнәлештәге (техник, табигый-фәнни, физкультура-спорт, сәнгать, туристлык-туган якны өйрәнү, социаль-педагогик, гомуммәдәни, рухи-әхлакый, гомуминтеллектуаль) өстәмә гомумүстерү программаларын гамәлгә ашырырга хокуклы.

2.7. Учреждение укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) теләге һәм таләпләре буенча озайтылган көннән төркем ачарга хокуклы.

2.8. Учреждение фәнни һәм ижади, консультация, агарту эшчәнлеген, гражданнарның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлекне һәм учреждение төзү максатларына каршы килми торган башка эшчәнлекне алып барырга, шул исәптән каникул вақытында (көндөз булу белән) укучыларның ялын һәм сәламәтләндерүен оештыруны гамәлгә ашырырга хокуклы.

Учреждениедә башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белемнең эчтәлегә башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белемнең уку-укуыту программалары белән билгеләнә.

Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем алу сроклары федераль дәүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары давамлы булып тора.

Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белемнең уку-укуыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, аерым уку предметларын, тиешле белем бирү программасының предмет өлкәләрен тирәнтен өйрәнүне (профилье укуытуны) тәмин итә торган укучыларның белем бирү ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, эчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнәргә мөмкин.

Учреждение локаль норматив актта билгеләнгән тәртиптә үзләштерелә торган белем бирү программасы чикләрендә укучыларның индивидуаль уку планы буенча, шул исәптән тизләтелгән укуыту буенча белем алу хокукын гамәлгә ашыра.

2.9. Гомуми белем бирүнең эчтәлегә һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучыларны укуытуны оештыру шартлары жайлаштырылган белем бирү программасы белән, ә инвалидлар өчен шулай ук инвалидны реабилитацияләүнең индивидуаль программасы нигезендә билгеләнә.

2.10. Төп гомуми белем бирү программалары учреждение тарафыннан мөстәкыйль рәвештә эшләнә һәм раслана. Дәүләт аккредитациясе булган гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Учреждение күрсәтелгән Белем бирү программаларын федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә һәм тиешле үрнәк төп белем бирү программаларын исәпкә алып эшли.

2.11. Гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда төрле белем бирү технологияләре, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләре, цифрлы ресурслар кулланып электрон укуыту кулланылырга мөмкин.

2.12. Гомуми белем бирү программалары учреждение тарафыннан мөстәкыйль рәвештә дә, аларны гамәлгә ашыруның челтәр рәвешләре аша да гамәлгә ашырыла.

2.13. Гомуми белем бирү программалары, шул исәптән жайлаштырылган төп белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлегә Уку-укуыту дәресләре расписаниесе нигезендә оештырыла, ул учреждение тарафыннан билгеләнә.

2.14. Учреждениедә уку елы 1 сентябрьдән башлана һәм тиешле гомуми белем бирү программасының уку планы нигезендә тәмамлана.

Әгәр 1 сентябрь ял яисә эшләми торган бәйрәм көненә туры килсә, уку елы 1 сентябрьдән соң беренче эш көнендә башлана.

Гомуми белем бирү программаларын үзләштерү барышында укучыларга каникуллар бирелә. Каникулларның башлану һәм тәмамлану сроклары учреждение тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

2.15. Учреждениенң 1 нче сыйныфлар өчен бишкөнлек һәм барлык башка сыйныфлар өчен алты көнлек һәм (яисә) бишкөнлек эш атнасы буенча эш режимы Уставта каралган тәртиптә кабул ителгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, укучыларның эчке тәртибе кагыйдәләре һәм (яисә) башка локаль норматив актлар белән билгеләнә.

2.16. Гомуми белем бирү программасын, шул исәптән уку предметының аерым өлешен яисә бөтен күләмен, курсны, гомуми белем бирү программасының дисциплинасын (модулен) үзләштерү укучыларның өлгерешенә агымдагы контроль һәм арадаш аттестация белән алып барыла.

Укучыларның өлгерешенә агымдагы контроль һәм арадаш аттестация үткөрү рәвешләре, ешлыгы һәм тәртибе учреждение тарафыннан тиешле локаль норматив актта мөстәкыйль билгеләнә. Бер яки берничә уку предметы, курслар, белем бирү программасының дисциплиналары (модульләре) буенча арадаш аттестациянең канәгатьләнәрлек булмаган нәтижәләре яисә нигезле сәбәпләр булмаганда арадаш аттестацияне узмау академик бурыч дип таныла. Укучылар академик бурычларны бетерергә тиеш.

2.17. Уку елының тиешле белем бирү программасын тулысынча үзләштергән укучылар икенче сыйныфка күчәрелә. Нигезле сәбәпләр аркасында арадаш аттестация узмаган яки академик бурычы булган укучылар икенче сыйныфка шартлы рәвештә күчәрелә. Киләсе уку елы дәвамында укучыларның академик бурычларын бетерү өчен җаваплылык аларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) йөкләнә.

Учреждениедә академик бурычларын билгеләнгән срокларда бетермәгән гомуми белем бирү программалары буенча белем алучылар ата-аналарының (законлы вәкилләренә) ихтыяры буенча психология-медикопедагогия комиссиясе тәкъдимнәре нигезендә кабат укурга калдырылалар яисә

жайлаштырылган төп белем бирү программалары буенча укурга йә индивидуаль уку планы буенча укурга күчереләләр.

2.18. Укучылар тарафыннан төп гомуми һәм урта гомуми белемнең төп белем бирү программаларын үзләштерү мәжбүри булган йомгаклау аттестациясе белән тәмамлана.

Дәүләт аккредитациясе булган төп белем бирү программаларын үзләштерүне төгәлли торган йомгаклау аттестациясе дәүләт йомгаклау аттестациясе булып тора. Дәүләт йомгаклау аттестациясе Укучыларның төп белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләренә федераль дәүләт белем бирү стандарты таләпләренә туры килүен билгеләү максатларында дәүләт имтихан комиссияләре тарафыннан үткәрелә.

Дәүләт йомгаклау аттестациясе формалары, мондый аттестацияне уздыру тәртибе мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

Дәүләт йомгаклау аттестациясенә академик бурычы булмаган һәм уку планын яисә индивидуаль уку планын тулысынча үтәгән укучы кертелә.

Дәүләт йомгак аттестациясен узмаган яисә дәүләт йомгак аттестациясендә канәгатьләнәрлек булмаган нәтижәләр алган укучылар тиешле белем бирү программалары буенча дәүләт йомгак аттестациясен уздыру тәртибе белән билгеләнә торган срокларда дәүләт йомгак аттестациясен узарга хокуклы.

Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән (акыл ягыннан артта калуның төрле формалары булган) һәм жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программалары буенча белем алган укучылар өчен уку ике этаптан торган хезмәт укуы буенча аттестация (имтихан) белән тәмамлана: практик эш һәм материаллар белеме һәм эшләнмә әзерләү технологиясе мәсьәләләре буенча әңгәмә.

2.19. Белем бирү программасын Гаилә белеме яисә үзлегенчән белем алу рәвешендә үзләштерүче йә төп гомуми яисә урта гомуми белемнең дәүләт аккредитациясе булмаган уку-укуыту программасы буенча белем алучы затлар учреждениедә экстерн рәвештә арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясен түләүсез узарга хокуклы. Күрсәтелгән аттестацияне узганда экстерннар тиешле белем бирү программасы буенча укучыларның академик хокукларынан файдалана.

2.20. Төп гомуми һәм урта гомуми белемнең уку-укуыту программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы узган затларга тиешле дәрәжәдә гомуми белем алуны раслый торган төп гомуми яисә урта гомуми белем турында аттестат бирелә.

Жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программалары буенча белем алган һәм хезмәттә уку буенча аттестацияне (имтиханны) уңышлы узган 9 нчы сыйныфны тәмамлаучыларга билгеләнгән тәртиптә әлегә белем бирү учреждениесен тәмамлау турында таныклык бирелә.

2.21. Дәрестән тыш эшчәнлекне оештырганда Учреждение балаларга өстәмә

белем бирү мәгариф учреждениеләренен, мәдәният һәм спорт оешмаларының мөмкинлекләреннән файдалана.

2.22. Учреждениедә урта гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укучылар тарафыннан дәүләт оборонасы турында, гражданның хәрби бурычы турында башлангыч белемнәр алу, Гражданны оборонасы өлкәсендә күнекмәләр алу, шулай ук хәрби хезмәт үтмәгән ир – ат гражданны хәрби хезмәт нигезләре буенча әзерләү гамәлгә ашырыла. Егетләргә хәрби хезмәт нигезләре буенча әзерләү укулар үткәрүгә күздә тотыла.

2.23. Башлангыч гомуми белем, төп гомуми белем, урта гомуми белем белем бирүнең мәжбүри дәрәжәләре булып тора. Башлангыч гомуми һәм (яисә) төп гомуми белем бирүнең төп белем бирү программасын үзләштермәгән укучылар гомуми белемнең түбәндәге дәрәжәләрендә укурга кертелми.

Конкрет укучыга карата урта гомуми белемнең мәжбүрилеген таләп итү, әгәр укучы элек тиешле белем алмаган булса, ул унсигез яшькә җиткәнчә үз көчәндә кала.

2.24. Учреждениедә сыйныфлар саны гражданны тарафыннан бирелгән гаризалар санына һәм СанПинны исәпкә алып белем бирү процессын гамәлгә ашыру өчен тудырылган шартларга бәйле.

2.25. Белем бирү теле, телләре учреждениенң локаль норматив актлары белән билгеләнә.

Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гражданны Россия Федерациясә халыклары телләре арасыннан туган телләрендә башлангыч гомуми, төп гомуми белем алу хокукына, шулай ук мәгариф турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә мәгариф системасы биргән мөмкинлекләр чикләрендә Россия Федерациясә халыклары телләре арасыннан туган телләргә өйрәнү хокукына ия.

Россия Федерациясә халыклары телләре, шул исәптән Туган тел буларак рус теле, Россия Федерациясә республикаларының дәүләт телләре арасыннан өйрәнелә торган туган телнең белем бирү телен ирекле сайлау башлангыч гомуми һәм төп гомуми белем бирүнең белем бирү программалары буенча укурга кабул иткәндә (күчергәндә) балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) гаризасы буенча гамәлгә ашырыла.

2.26. Учреждениенң педагогик советы карары буенча Учреждение уставын берничә тапкыр тупас бозган өчен дисциплинар җәза чарасы буларак 15 яшькә җиткән укучыны учреждениедән чыгару рәхсәт ителә.

Балигъ булмаган укучыны мәктәптән чыгару, әгәр дисциплинар түләтүнең башка чаралары һәм педагогик йогынты чаралары нәтижә бирмәсә һәм аның алга таба учреждениедә булуы башка укучыларга тискәре йогынты ясаһа, аларның һәм учреждение хезмәткәрләренң хокукларын, шулай ук учреждениенң нормаль эшләвен бозһа, кулланыла.

Учреждение уставын тупас бозу дип авыр нәтижәләргә китергән яки реаль рәвештә китерергә мөмкин булган бозу таныла:

- укучының, хезмәткәрләренң, учреждениегә килүчеләренң сәламәтлегенә

һәм гомеренә зыян китерү;

- учреждение мөлкәтенә, укучылар, хезмәткәрләр, учреждениегә килүчеләр мөлкәтенә зыян китерү;
- учреждение эшен бозу.

III. Финанс-хужалык эшчәнлеге

3.1. Учреждение мөлкәте «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы» муниципаль берәмлеге муниципаль милкендә тора.

3.2. Гамәлгә куючы тарафыннан учреждениегә беркетелгән милек хокукы объектлары (биналар, корылмалар, мөлкәт, жайланмалар, шулай ук куллану, социаль, мәдәни һәм башка билгеләнештәге башка кирәкле мөлкәт) мөлкәт тапшырылган вакыттан аның оператив идарәсендә була.

3.3. Жир кишәрлекләре учреждениегә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә беркетелә.

3.4. Учреждение эшчәнлекнең устав максатлары һәм мөлкәтнең билгеләнеше нигезендә законда билгеләнгән чикләрдә мөлкәتكә оператив идарә итү хокукында үзенә беркетелгән гамәлгә куючыга ия була, аннан файдалана һәм аның белән эш итә.

Милекче ризалыгыннан башка Учреждение милекче тарафыннан үзенә беркетелгән яисә мондый мөлкәтне сатып алу өчен милекче бүлеп биргән акчалар исәбеннән учреждение тарафыннан сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт, шулай ук күчемсез мөлкәт белән эш итәргә хокуклы түгел. Аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт исемлекләре гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

3.5. Милекне оператив идарә итүне гамәлгә ашырганда, учреждение түбәндәгеләргә бурычлы:

- оператив идарә итү хокукына беркетелгән мөлкәттән нәтижәле файдалану;
- оператив идарә итү хокукына беркетелгән мөлкәтнең максатчан билгеләнеше буенча сакланышын һәм аннан файдалануны тәмин итү;
- оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәтнең техник торышы начараюга юл куймаска (бу таләп эксплуатацияләү процессында әлеге мөлкәтнең норматив тузуына бәйле начараюларга кагылмый);
- беркетелгән мөлкәتكә агымдагы ремонтны мөлкәтне тапшыру шартнамәсе нигезендә башкарырга.

3.6. Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итү ел саен Татарстан Республикасының һәм «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең тиешле норматив-хокукый актлары белән раслана торган нормативлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль задание алу учреждениегә бюджет акчаларын алуга нигез булып тора. Учреждениенең муниципаль биремне үтәвен финанс белән тәмин итү «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы» муниципаль берәмлеге бюджетыннан һәм башка чыганаклардан субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

3.7. Муниципаль заданиене үтәүне финанс белән тәэмин итү күчемсез милекне һәм аеруча кыйммәтле күчемсез милекне карап тоту чыгымнарын гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәтне сатып алуға бүлөп бирелгән акчалар исәбеннән учреждениегә беркетелгән яки учреждение тарафыннан сатып алынган акчаларны, салым салу объекты сыйфатында тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган күчемсез милекне карап тоту чыгымнарын исәпкә алып башкарыла.

Күчемсез милекне һәм учреждениегә гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт сатып алуға бүлөп бирелгән акчалар хисабына беркетелгән күчемсез милекне һәм аеруча кыйммәтле күчемсез милекне арендаға бирү очрагында гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәтне тотуны финанс белән тәэмин итү гамәлгә ашырылмый.

Учреждение билгеләнгән муниципаль биремнән тыш, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән очракларда, билгеләнгән муниципаль бирем чикләрендә эшләргә башкарырга, әлеге Устав белән каралган төп эшчәнлек төрөнә караган хезмәтләргә әлеге Уставның 3.3 пунктында күрсәтелгән өлкәләрдә гражданнар һәм юридик затлар өчен бер үк шартларда түләүле һәм бер үк төрле хезмәт күрсәткәндә хезмәт күрсәтергә хокуклы.

3.8. Учреждение устав максатларына ирешүгә хезмәт иткән һәм күрсәтелгән максатларга туры килгән керем китерә торган эшчәнлек алып барырга һәм шул эшчәнлектән кәргән керемнәр белән эш итәргә хокуклы. Күрсәтелгән эшчәнлекне гамәлгә ашыру, әгәр бу федераль законнарда каршы килмәсә, рөхсәт ителә. Учреждение түбәндәге эшчәнлек төрләргә буенча түләүле белем бирү һәм башка хезмәтләр күрсәтергә хокуклы:

3.8.1. мәгариф һәм үстерү хезмәтләргә күрсәтү:

- тиешле белем бирү программаларында һәм дәүләт белем бирү стандартларында каралмаган махсус курслар һәм дисциплиналар циклын уку;

- өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча уку;

- предметларны тирәнтен өйрәнү дәрәжәләргә;

- фәнни-тикшеренү һәм тәҗрибә - конструкторлык эшләрен башкару һәм шартнамәләр (дәүләт контрактлары), фәнни-тикшеренү эшләрен уздыруға грантлар буенча хезмәтләр күрсәтү;

- уку авторлык программаларын эшләү, экспертиза һәм уку-программа документациясен эшләү;

- уку видеофильмнары һәм аудиовизуаль программалар булдыруға заказлар үтәү, шулай ук аларны тиражлау (башка аудио-һәм видео-хезмәтләр);

- укучылар белән репетиторлык;

- уку йортларына керүгә әзерлек, чит телләргә белем бирү стандартыннан тыш өйрәнү буенча төрле курслар;

- балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру буенча төркемнәр оештыру (мәктәпкә кәргәнчә).

3.8.2. Савыктыру чаралары:

- сәламәтлекне ныгыту буенча төрле секцияләр, төркемнәр булдыру

(гимнастика, дэвалау гимнастикасы, фитопрофилактика, аэробика, ритмика, чаңгы, спорт уеннары, гомумфизик эзерлек);

3.8.3. Башка хезмәтләр:

- керем китерә торган эшчәнлек исәбеннән сатып алынган мөлкәтне арендага бирү;

- ксерокопирование, типография хезмәтләре;

- мәгариф учреждениесе ашханәсе күрсәтә торган жәмәгать туклануы хезмәтләре;

- укуту-тәжрибә участоклары, ярдәмче хужалыklar һәм укуту-житештерү остаханәләре хезмәтләре күрсәтү;

- үзәбездә житештерелгән товарлар белән сәүдә итү.

3.9. Учреждение устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өстәмә финанс һәм матди чаралар жәлеп итәргә хокуклы:

- ата-аналарның (законлы вәкилләрнең), предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның укучыларга өстәмә түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәткән өчен алынган акчалары;

- физик һәм юридик затларның ирекле бүләкләре һәм иганәләре;

- физик һәм юридик затларның максатчан кертемнәре;

- продукцияне һәм хезмәт күрсәтүләренә реализацияләүдән, шулай ук керем китерә торган рөхсәт ителгән башка эшчәнлектән алынган керем;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаclarдан акча. Өстәмә финанс чаралары учреждение тарафыннан белем бирү процессын тәмин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына тотыла.

Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар жәлеп итү учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итүнең нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгә китерми.

Учреждение тарафыннан күрсәтелә торган түләүле өстәмә белем бирү һәм башка хезмәт күрсәтүләрдән кәргән керем учреждение тарафыннан Россия Федерациясе законнары һәм устав максатлары нигезендә файдаланыла. Керемнәр китерә торган эшчәнлектән алынган керемнәр һәм шушы керемнәр исәбеннән сатып алынган мөлкәт учреждение балансына керә.

3.10. Учреждение гамәлгә куючы тарафыннан учреждениегә беркетелгән һәм керем китерә торган эшчәнлектән алынган керемнәр исәбенә сатып алынган оператив идарә итү хокукындагы барлык мөлкәткә, гамәлгә куючы тарафыннан учреждениегә беркетелгән яисә гамәлгә куючы бүлеп биргән акчалар исәбеннән учреждение тарафыннан сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәттән, шулай ук күчемсез мөлкәттән тыш, үз йөкләмәләре буенча җавап бирә. Гамәлгә куючы учреждение йөкләмәләре буенча җаваплы түгел. Учреждение Гамәлгә куючының йөкләмәләре буенча җавап бирми.

3.11. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә үзенә кәргән акчалар белән операцияләренә шәхси счетлар аша башкара.

IV. Идарә

4.1. Учреждение белән идарә итү бербашлык һәм коллегиальлек принципларын берләштерү нигезендә төзелә.

4.2. Мәгариф оешмасы житәкчесе Россия Федерациясе законнары һәм мәгариф оешмасы уставы нигезендә мәгариф оешмасын гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә йә учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы тарафыннан сайлана, соңыннан гамәлгә куючы раслана.

Директор бербашлык нигезендә эш итә, учреждение эшчәнлегенә кагылышлы, учреждение белән идарә итүнең коллегиаль органнары һәм гамәлгә куючы компетенциясенә керми торган барлык мәсьәләләргә хәл итә.

4.3. Ышанычнамәсез директор:

1) учреждение исемнән эш итә, барлык үзбездә һәм чит ил оешмаларында, дәүләт һәм муниципаль органнарда, судларда аның мәнфәгатьләрен яклый;

2) Мәгариф идарәсе белән килештереп, учреждениенә үстерү программасын раслый;

3) гамәлгә куючыга һәм жәмәгәтчелеккә финанс һәм матди чаралар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап, шулай ук үз-үзенә тикшерү нәтижеләре турында хисап бирә;

4) штат расписаниесен, уку планын, еллык эш планын, эш графигын, дәрәҗәләр расписаниесен, контроль эшләр графигын, белем бирү программаларын раслый;

5) хезмәткәрләргә эшкә ала, алар белән хезмәт шартнамәләрен төзи һәм өзә; вазыйфаларны бурычларны бүлешә, шартлар тудыра һәм хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрүгә ярдәм итә;

6) педагогик хезмәткәрләрнең укуы йөкләмәсен раслый;

7) башкарылган эшнең квалификациясенә, катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап хезмәткәрләрнең хезмәт хакын, шулай ук хезмәт өчен түләү турындагы Нигезләмә нигезендә компенсация түлөөләрен (компенсация характерындагы өстәмә түлөөләр һәм өстәмәләр) һәм кызыксындыру түлөөләрен (кызыксындыру характерындагы өстәмә түлөөләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түлөөләре) билгели;

8) учреждениенә барлык хезмәткәрләргә һәм укучылар өчен мәҗбүри булган боерыклар чыгара;

9) учреждениенә локаль актларын раслый;

10) граждан-хокукий шартнамәләр төзи, ышанычнамәләр бирә;

11) укучыларны учреждениегә кабул итә;

12) учреждение мөлкәте һәм акчалары белән законда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә эш итү хокукынан файдалана;

13) уку-тәрбия процессының торышы, хезмәткәрләрнең квалификация дәрәҗәсе, укучыларның финанс-хужалык эшчәнлегенә һәм сәламәтлегенә саклау өчен җаваплы була;

14) Учреждению оператив идарә хокукында мөлкәтне беркетү турындагы шартнамәнең үтәлеше өчен җавап бирә;

15) учреждениенең белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартлары сыйфатын бәйсез бәяләү барышында ачылган җитешсезлекләргә бетерү чараларын күрмәгән өчен хезмәт законнары нигезендә җаваплы була;

16) учреждениенең һәм гамәлгә куючының коллегияль идарә органнары компетенциясенә керми торган башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

Мәгариф оешмасы җитәкчесенең хокуклары һәм бурычлары, аның мәгариф оешмасы белән идарә итү өлкәсендәге компетенциясе мәгариф турындагы законнар һәм мәгариф оешмасы уставы нигезендә билгеләнә.

4.4. Мәгариф оешмасында идарә итүнең коллегияль органнары төзелә, аларга мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең гомуми җыелышы, педагогик совет, учреждение Советы керә, шулай ук Федераль законда һәм мәгариф оешмасы уставында каралган Попечительлар советы, күзәтчелек советы һәм идарәнең башка коллегияль органнары төзелергә мөмкин.

4.5. Учреждение белән идарә итү органнарының структурасы, формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр чоры һәм компетенциясе, алар тарафыннан карарлар кабул итү һәм учреждение исеменнән чыгыш ясау тәртибе Россия Федерациясе законнары нигезендә учреждение Уставы белән билгеләнә.

Гомуми җыелыш рәисе хезмәт коллективы мәнфәгатьләрен яклый һәм Гомуми җыелыш исеменнән мәктәпнең идарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә, шулай ук җыелыш компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча башка инстанцияләрдә чыгыш ясый.

4.6. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышы:

- учреждениенең барлык хезмәткәрләрен, шул исәптән уртак хезмәткәрләрен дә берләштерүче даими эшләрүче коллегияль орган;

- учреждениенең барлык хезмәткәрләренә кагылышлы эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, локаль норматив актларны эшли һәм кабул итә.

4.7. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышы үз составыннан рәисне һәм секретарьны бер елга сайлый.

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышлары беркетмәләренә рәис һәм секретарь имза сала.

4.8. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышын Рәис кирәк булган саен чакыра. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышының чираттан тыш утырышлары аның составының кимендә өчтән бере таләбе буенча уздырыла.

4.9. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышы карары, Әгәр аның утырышында составының кимендә өчтән икесе катнашса һәм карар өчен катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, хокуклы дип санала. Тавышлар саны тигез булганда, учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышы Рәисе тавышы хәлиткеч була.

Тавыш бирү процедурасы учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышы тарафыннан билгеләнә. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми җыелышы карарлары учреждение директоры боерыклары белән гамәлгә ашырыла.

4.10. Педагогик совет-учреждениенең барлык педагогик хезмәткәрләрен, бергәләп эшләүчеләрне дә кертеп, берләштерүче даими эшләүче коллегиаль орган:

- 1) учреждениене үстерү программасын эшли һәм кабул итә;
- 2) учреждениенең еллык эш планын һәм уку планын кабул итә;
- 3) учреждениенең белем бирү программаларын эшли һәм кабул итә;

4) белем бирү эчтәлегенең төрле вариантларын: федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры килә торган белем бирү программаларын тикшерә һәм сайлый, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белемнең дәүләт аккредитациясе булган уку-укуту программаларын гамәлгә ашырганда кулланырга тәкъдим ителгән дәреслекләрнең расланган федераль исемлегенә нигезендә дәреслекләр исемлеген, шулай ук күрсәтелгән Белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда кулланырга рөхсәт ителгән уку әсбапларын билгели;

5) педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрүгә, аларның белем бирү процессы методикаларын һәм белем бирү технологияләрен, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләрен куллану һәм камилләштерү буенча ижади инициативаларын үстерүгә ярдәм итә;

6) белем бирү процессын оештыру буенча локаль актлар кабул итә;

7) укучыларның өлгерешенә агымдагы тикшереп торуну һәм арадаш аттестацияне үткәру рәвешен, ешлыгы һәм тәртибе турында карар кабул итә;

8) үз-үзенә тикшерү рәвешен, ешлыгы һәм тәртибе, белем бирү сыйфатын бәяләүнең эчке системасының эшләвен тәмин итү турында Карар кабул итә;

9) укучыларны дәүләт йомгаклау аттестациясенә кертү, укучыларны киләсе сыйныфка күчерү, шартлы рәвештә киләсе сыйныфка күчерү, учреждениене тәмамлау турында, шулай ук, ата-аналар (законлы вәкилләр) белән килештереп, шул ук сыйныфта кабат уку, жайлаштырылган белем бирү программалары буенча укырга йөз индивидуаль уку планы буенча укырга күчерү турында Карар кабул итә;

10) законда һәм әлеге Уставта каралган очракларда укучыны учреждениедән чыгару турында Карар кабул итә;

11) укучыларны бүлөкләү турында Карар кабул итә;

12) педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс игълан итү турында Карар кабул итәргә һәм аның шартларын расларга мөмкин;

13) белем алучыларның, балигъ булмаган белем алучыларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) учреждениедә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган ижтимагый берләшмәләренең учреждение белән идарә итүне камилләштерү буенча күрсәтелгән берләшмәләрнең дәлилләнгән тәкъдимнәрен карау юлы белән, шулай ук аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул иткәндә ярдәм күрсәтә.

4.11. Педагогик совет үз составында Рәис һәм секретарьны бер уку елына сайлый. Педагогик советларның беркетмәләренә рәис һәм секретарь имза сала.

Учреждениенен педагогик советы председатель тарафыннан кирәк булган саен, әмма елына дүрт тапкырдан да сирәгрәк чакырылмый. Педагогик советның чираттан тыш утырышлары аның составының кимендә өчтән бере таләбе буенча уздырыла. Әгәр педагогик совет утырышында аның составының өчтән икесе катнашса һәм анда катнашучыларның яртысыннан артыгы карар өчен тавыш бирсә, педагогик совет карары хокуклы дип санала. Тавышлар саны тигез булганда, учреждениенен педагогик советы рәисе тавышы хәлиткеч була. Тавыш бирү процедурасы учреждениенен педагогик советы тарафыннан билгеләнә. Педагогик совет карарлары учреждение директоры боерыклары белән гамәлгә ашырыла.

4.12. Педагогик совет эшчәнлеген педагогик совет турындагы Нигезләмә белән регламентлана, ул законнарда һәм әлеге уставка каршы килә алмый.

4.13. Белем алучыларның, балигъ булмаган укучыларның ата-аналарының (законлы вәкилләренен) һәм педагогик хезмәткәрләрнең учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча һәм белем бирү оешмасы тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул ителгәндә фикерен исәпкә алу максатларында белем алучылар, балигъ булмаган укучыларның һәм педагогик хезмәткәрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы белән учреждениедә учреждение Советы төзелә.

Учреждение советы составына учреждение директоры, шулай ук бер уку елына сайлана торган вәкилләр керә:

- төп гомуми һәм урта гомуми белем дәрәжәләрендә берәр укучы;
- ата-аналарның (законлы вәкилләренен) һәр белем дәрәжәсеннән берәр вәкил;

— учреждениенен педагогик хезмәткәрләре-педагогик совет тәкъдире буенча белем бирүнең һәр дәрәжәсеннән берәр вәкил.

Вәкилләр учреждение Советына укучылар жыелышларында, ата-аналар жыелышында, педагогик советта санап үтелгән һәр категориядән учреждение советы турындагы Нигезләмә нигезендә ачык тавыш бирү юлы белән сайлана.

Учреждение Советы үз составында Совет эшенә житәкчелек итүче рәисне сайлай, аның утырышларын үткәрә һәм карарларга кул куя.

Учреждение советы аның Рәисе тарафыннан кирәк булган саен, әмма елына ике тапкырдан да сирәгрәк чакырылмый. Учреждение Советының чираттан тыш утырышлары аның составының өчтән бере, төп һәм урта мәктәп укучылары жыелышы, ата-аналар жыелышы, педагогик совет йә учреждение директоры таләбе буенча уздырыла.

Учреждение Советы әгъзалары үз вазыйфаларын ижтимагый башлангычларда башкаралар.

Учреждение Советы утырышында учреждение Советы составының кимендә өчтән икесе катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

Учреждение Советы карары шунда катнашучы учреждение Советы әгъзаларының гади күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, Рәиснең тавышы хәлиткеч була. Тавыш бирү процедурасы учреждение

Советы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә. Учреждение Советы карарлары учреждение директоры боерыклары белән гамәлгә ашырыла.

Учреждение Советы:

- учреждениене үстерү программасын карый;
- укучыларның уңышлары һәм дисциплиналары мәсьәләләрен карый, укучыларның эшчәнлеген контрольдә тоту мәсьәләләре буенча ата-аналарны (законлы вәкилләрне) тыңдый;
- мәктәптә белем бирү сыйфаты белән идарә итү системасын үстерүдә җәмәгатьчелекнең катнашуын тәмин итә;
- учреждение советы турындагы Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.14. Учреждение Советы эшчәнлеген оештыруның башка мәсьәләләре учреждение советы турындагы Нигезләмә белән җайга салына.

Белем алучыларның, балигъ булмаган укучыларның ата-аналарының (законлы вәкилләренә) һәм педагогик хезмәткәрләрнең учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча һәм учреждение тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул ителгәндә фикерен исәпкә алу максатларында укучылар, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) һәм педагогик хезмәткәрләр инициативасы белән укучылар Советы, ата-аналар Советы һәм эшчәнлекләре регламентташтырыла торган хезмәткәрләрнең вәкиллекле органнары төзелә. учреждениенең локаль норматив актлары белән.

4.15. Учреждение хезмәткәрләре штатын туплау билгесез вакытка төзелә торган хезмәт килешүләре нигезендә гамәлгә ашырыла. Хезмәт хокукы нормалары булган норматив хокукий актларда каралган очракларда вакытлы хезмәт шартнамәләре төзелергә мөмкин.

V. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокуклары һәм бурычлары

5.1. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә укучылар, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр һәм аларның вәкилләре, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар катнаша.

5.2. Уку йортында укучылар түбәндәге хокукларга ия:

- 1) дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алу;
- 2) укуту рәвешләрен сайлау;
- 3) индивидуаль уку планы, укутуның тизләтелгән курсы буенча дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укуту;
- 4) өстәмә (шул исәптән түләүле) белем бирү хезмәтләре алу;
- 5) учреждение белән идарә итүдә әлеге Уставта билгеләнгән рәвешләрдә катнашу;

6) кеше абруен хөрмәт итү, вөждан һәм мәгълүмат иреге, үз карашларыңны һәм ышануларыңны ирекле белдерү;

7) белем бирү программасында каралмаган чараларга ирекле йөрү;

8) мәктәп укучыларының бөтенроссия һәм башка олимпиадаларында катнашу;

9) Россия Федерациясенең мәгариф өлкәсендәге законнары, Муниципаль хокукый актлар нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

5.3. Мәгариф учреждениеләре түбәндәгеләргә бурычлы:

1) әлеге Уставны үтәргә;

2) намуслы укырга;

3) учреждение мөлкәтенә сак карарга;

4) башка укучыларның һәм учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

5) әлеге Уставны, учреждениенең эчке тәртибе кагыйдәләрен, учреждениедә укучыларның үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен үтәү буенча учреждение хезмәткәрләре таләпләрен үтәргә;

6) Россия Федерациясенең мәгариф өлкәсендәге законнары нигезендә башка бурычларны үтәргә.

5.4. Педагогик хезмәткәрләр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) үз һөнәри намусыңны һәм абруеңны яклау;

2) уку-укыту программасы нигезендә һәм мәгариф өлкәсендәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәреслекләрен, уку әсбапларын, укыту һәм тәрбиянең материалларын һәм башка чараларын сайлап алу хокукы;

3) квалификация күтәрү;

4) тиешле квалификация категориясенә ирекле нигездә аттестацияне һәм аттестацияне уңышлы узган очракта аны алырга;

5) учреждение белән идарә итүдә әлеге Уставта билгеләнгән рәвешләрдә катнашу;

6) Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында һәм алар нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән социаль ташламаларга һәм гарантияләргә;

7) Мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

5.5. Учреждениенең педагогик хезмәткәрләре бурычлы:

1) әлеге Уставны һәм учреждениенең локаль актларын үтәргә;

2) тиешле педагогик характеристикалар таләпләрен канәгатьләндерергә;

3) гамәлгә куючы акчалары исәбеннән уздырыла торган вакыт-вакыт түләүсез медицина тикшеренүләре узарга;

4) Россия Федерациясенең мәгариф өлкәсендәге законнары нигезендә башка бурычларны үтәсәләр.

5.6. 19. Балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) хокуклы:

1) Белем алу рәвешен сайларга;

2) балаларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен якларга;

3) учреждение белән идарә итүдә әлеге Уставта билгеләнгән рәвешләрдә катнашырга;

4) белем бирү процессының барышы һәм эчтәлегә, укучыларның өлгерүчәнлегенә бәяләү белән танышырга;

5) әлеге Устав һәм белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы башка документлар белән танышырга;

6) Россия Федерациясенең мәгариф өлкәсендәге законнары һәм учреждение белән төзелә торган шартнамә нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашырырга.

5.7. Ата-аналар (законлы вәкилләр) бурычлы:

1) әлеге Уставны аларның бурычларына кагылышлы өлешендә үтәргә;

2) балаларның төп гомуми белем алуын тәмин итәргә һәм аларның урта гомуми белем алуы өчен шартлар тудырырга;

3) физик һәм (яисә) юридик зат акчалары исәбеннән укырга кабул ителгәндә төзелә торган белем турындагы шартнамәдә (алга таба - түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы шартнамә) түләүле белем бирү хезмәтләренә тулы бәясе һәм аларны түләү тәртибе күрсәтелә.

Мондый шартнамә төзелгәннән соң түләүле белем бирү хезмәтләренә бәясен арттыру рөхсәт ителми, моңа Чираттагы финанс елына һәм план чорына федераль бюджетның төп характеристикаларында каралган инфляция дәрәжәсен исәпкә алып күрсәтелгән хезмәтләрнең бәясен арттыру керми.

4) Россия Федерациясенең мәгариф өлкәсендәге законнары һәм учреждение белән төзелә торган шартнамә нигезендә башка бурычларны үтәргә.

VI. Учреждениенә ярдәмче функцияләргә башкаручы хезмәткәрләре

6.1. Учрежденидә педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары белән беррәттән инженер-техник, административ-хужалык, житештерү, укыту-ярдәмче һәм ярдәмче функцияләргә башкаручы башка хезмәткәрләр (алга таба – башка хезмәткәрләр) вазыйфалары да карала.

6.2. Әлеге Уставның 6.1 өлешендә каралган вазыйфаларны биләү хокукына квалификация белешмәлекләрендә һәм (яисә) һөнәри стандартларда күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче затлар ия була.

6.3. Башка хезмәткәрләр түбәндәге хокукларга ия:

- әлеге Уставта һәм (яисә) учреждениенә локаль норматив актларында билгеләнгән тәртиптә учреждение белән идарә итүдә катнашу, атап әйткәндә, хезмәткәрләрнең гомуми җыелышы эшчәнлегендә катнашу;

- куркынычсызлык һәм гигиена таләпләренә җавап бирә торган хезмәт шартлары;

- эш вакыты озынлыгын чикләү, атналык ял һәм бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле яллар бирү белән тәмин ителгән ял;

- үз һөнәри эшчәнлегенә кирәкле оештыру, укыту-методик һәм матди-техник тәмин итүне алу, китапханә, мәгълүмат ресурсларыннан, уку, укыту-методик һәм учреждениенә башка бүлекчәләре хезмәтләреннән күмәк шартнамә

нигезендә түләүсез файдалану;

- хезмәт өчен аның тарификация нәтижәләре буенча һәркемгә шәхсән билгеләнә торган квалификациясе һәм башкарыла торган эш күләме нигезендә түләү;

- үз квалификациясеңә, хезмәтнең катлаулылыгына, башкарылган эшнең санына һәм сыйфатына карап хезмәт хакын вакытында һәм тулы күләмдә түләү;

- атна саен ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, еллык түләүле отпуск, кайбер һөнәрләр, эшләр һәм аерым категория хезмәткәрләр өчен кыскартылган көн биреп, федераль законнарда билгеләнгән максималь эш вакыты белән билгеләнгән ял;

санитария-гигиена нормаларына, хезмәтне саклау нормаларына туры килә торган, кирәкле җиһазлар, пособиеләр һәм башка материаллар белән тәмин ителгән эш урыны алу;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һөнәри эзерлек, яңадан эзерлек һәм квалификация күтәрү;

- хезмәттәге һәм иҗтимагый тормыштагы казанышлары өчен эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре нигезендә бүләкләү;

- учреждениенең локаль актлары нигезендә расланган хезмәт өчен түләү фонды чикләрендә хезмәткәрләргә билгеләнә торган учрежденидә билгеләнгән өстәмәләренә, өстәмә түләүләренә, шулай ук кызыксындыру характерындагы түләүләренә алу;

- һөнәри намусны һәм абруйны яклау;

- учреждение администрациясе боерыкларына һәм күрсәтмәләренә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять бирү;

- шәхси мәгълүматларны законнарда билгеләнгән тәртиптә яклау.

6.4. Учреждениенең башка хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы:

- квалификация характеристикалары таләпләренә туры килергә;

- хезмәт дисциплинасын сакларга, намуслы һәм намуслы эшләргә, Администрация боерыкларын вакытында һәм төгәл үтәргә, эш вакытын җитештерү хезмәте өчен файдаланырга;

- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, учреждениенең башка локаль норматив актларын үтәргә;

- башка хезмәткәрләргә хезмәт бурычларын үтәргә комачаулый торган гамәлләрдән тыелып тору;

- матди кыйммәтләренә һәм документларны саклауның билгеләнгән тәртибен сакларга;

- җиһазлардан нәтиҗәле файдаланырга, электр энергиясен, суны һәм башка матди ресурсларны экономиялә һәм рациональ тотарга;

- тиешле кагыйдәләрдә һәм инструкцияләрдә каралган куркынычсызлык һәм хезмәтне саклау техникасы, җитештерү санитариясе, гигиена, янгын куркынычсызлыгы таләпләрен үтәргә, кирәкле индивидуаль яклау чараларыннан файдаланырга;

- укучыларга, укучыларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә),

коллектив әгъзаларына әдәпле, игътибарлы булырга, белем бирү процессында катнашучыларның хокукларын белергә һәм хөрмәт итәргә, коллективта үз-үзенә тотуның этик нормаларын үтәргә;

- үз һөнәри квалификациясене системалы рәвештә күтәрергә;

- билгеләнгән срокларда медицина тикшерүләрен уздыру кагыйдәләре нигезендә вакытлыча медицина тикшерүе узарга, кирәкле прививкаларны вакытында ясарга;

- нормаль эшкә комачаулый торган яки кыенлаштыра торган сәбәпләрне һәм шартларны кичекмәстән бетерү чараларын күрергә (гади, авария) һәм булган хәл турында кичекмәстән администрациягә хәбәр итәргә.

6.5. Учреждениенең башка хезмәткәрләре үзләренә йөкләнгән бурычларны үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм очракларда җаваплы булалар.

6.6. Ярдәмче (инженер-техник, административ-хужалык, житештерү, укыту-ярдәмче, медицина) персоналының хокукый статусы (хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы), шулай ук аларның социаль гарантияләре һәм ташламалары «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә учреждениенең эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрендә, вазыйфай инструкцияләрдә һәм хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәләрендә билгеләнә.

6.7. Учреждение хезмәткәрләре штатын туплау билгесез вакытка төзелә торган хезмәт килешүләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Хезмәт хокукы нормалары булган норматив хокукый актларда каралган очракларда вакытлы хезмәт шартнамәләре төзелергә мөмкин.

VII. Локаль норматив актлар кабул итү тәртибе

7.1. Учреждение эшчәнлеген регламентлаучы локаль актларның төп төрләре булып түбәндәгеләр тора: үзидарә органнары боерыклары, карарлары, карарлары беркетмәләре, билгеләнгән тәртиптә һәм учреждениенең вәкаләтләре кысаларында кабул ителгән кагыйдәләр, шартнамәләр, инструкцияләр, нигезләмәләр, башка локаль актлар.

7.2. Күрсәтелгән локаль норматив актлар төрләре исемлеге тулы түгел, эшчәнлекнең конкрет шартларына бәйле рәвештә учреждение тарафыннан башка локаль норматив актлар кабул ителергә мөмкин.

7.3. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен җайга сала торган нормалар булган локаль норматив актларны әлеге уставта билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе законнары нигезендә үз компетенциясе чикләрендә кабул итә.

7.4. Учреждение белем бирү эшчәнлеген оештыруның һәм гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләре буенча локаль норматив актлар кабул итә.

7.5. Локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү турында карарны директор кабул итә.

Локаль норматив акт проекты аны раслаганчы хезмәт законнарында, шулай

ук әлеге Уставта каралган очрақларда хезмәткәрләрнең вәкиллеке органына – учреждение хезмәткәрләрнең гомуми жыелышына аның фикерен исәпкә алу өчен жиберелә;

- учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча укучыларның, укучыларның ата-аналарының (законлы вәкилләрнең) фикерен исәпкә алу максатларында һәм учреждение тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул ителгәндә учреждение Советына;

- учреждениенең педагогик советы тарафыннан әлеге Уставта каралган компетенциясе нигезендә кабул итү өчен.

7.6. Локаль норматив актлар директор боерыгы белән раслана һәм боерыкта күрсәтелгән датадан үз көченә керә.

7.7. Белем алучыларның яисә учреждение хезмәткәрләрнең хәлен мәгариф турындагы законнарда, хезмәт законнарында билгеләнгән нигезләмә белән чагыштырганда начарайта торган йә билгеләнгән тәртипне бозып кабул ителгән локаль норматив актлар нормалары кулланылмый һәм учреждение тарафыннан юкка чыгарылырга тиеш.

7.8. Локаль норматив акт расланганнан соң учреждениенең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

7.9. Учреждение барлык хезмәткәрләрне, укучыларның ата-аналарын (законлы вәкилләрне) әлеге устав һәм кабул ителгән локаль норматив актлар белән таныштыру өчен шартлар тудыра.

VIII. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу

8.1. Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә учреждение хезмәткәрнең шәхси кызыксынуы аның хезмәт вазыйфаларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин булган һәм учреждение хезмәткәрнең шәхси кызыксынуы белән үз эшләгән учреждениенең мөлкәтенә һәм (яисә) учреждениенең эшлекле абруена зыян китерергә сәләтле хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килергә яисә килеп чыгарга мөмкин булган вазгыять аңлашыла.

Учреждение хезмәткәрнең хезмәт вазыйфаларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясарга мөмкин булган шәхси кызыксынуы дигәндә, хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә, учреждение хезмәткәрнең үзе өчен яки өченче затлар өчен акча, кыйммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән мөлкәти хокуклар, яки мөлкәти характердагы хезмәтләр рәвешендә керемнәр алу мөмкинлегенә аңлашыла.

8.2. Учреждение директоры гамәлгә куючыга вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

8.3. Учреждение хезмәткәре вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр

конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килү турында учреждение директорына хәбәр итәргә тиеш. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдәге белешмәләр исемлеге, әлеге белешмәләрне тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе учреждение директоры тарафыннан билгеләнә.

IX. Учреждениене үзгәртеп оештыру һәм бетерү тәртибе

9.1. Учреждениене үзгәртеп оештыру һәм бетерү гамәлгә куючы карары буенча, Россия Федерациясе законнарында, муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.2. Кредиторларның таләпләре канәгатьләнделгәннән соң калган акчалар һәм учреждение мөлкәте, шул исәптән аңа мөстәкыйль карамакка кергәннәре дә, ул бетерелгән очракта, гамәлгә куючыга тапшырыла.

9.3. Әлеге устав белән җайга салынмаган барлык мәсьәләләр Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль хокукий актлар белән җайга салына.

Учреждение шәхси состав документларының, укучыларның документларының сакланышын, шулай ук учреждениене үзгәртеп оештыру яки бетерү вакытында аларны гамәлгә куючыга билгеләнгән тәртиптә вакытында тапшыруны тәмин итә.

X. Уставка үзгәрешләр кертү тәртибе

10.1 Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр, шулай ук Уставның яңа редакциясе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә һәм раслана.

10.2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр, шулай ук Уставның яңа редакциясе алар юридик затларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органда билгеләнгән тәртиптә теркәлгәннән соң үз көченә керә.